

**OZDRAVA!!!
AVANT20!!!**

Vánoce 2020

Advent.....	5
Historie	5
Zvyky a tradice	5
Adventní věnec.....	5
Adventní kalendář	5
Jmelí	5
Cukroví.....	6
Dárky	6
.....	6
Vánoční stromeček	6
Svatá Barbora, svatý Mikuláš a svatá Lucie	7
.....	7
Svatá Barbora.....	7
Svatý Mikuláš	8
Svatá Lucie	8
Historie vánoční pohlednice	9
Jak to celé začalo?	9
Co obsahovala vánoční přání?	10
Vánoční přáníčka	11
Historie	11
Vánoční přání v Čechách	11
Novodobá přání.....	12
Tipy na originální vánoční přání.....	12
Ladovy vánoční pohlednice	13
Tradice vánočního stromku	13
První zmínky.....	13
Tradice, jak ji známe dnes	14
U nás v Čechách.....	14
Vánoční dárky minulého století.....	15
Dárky v poválečném období.....	15
Dárky v době první republiky	15
Dárky 90. let 20. století	16
Vánoční trhy	16
Historie vánočních trhů.....	17
Vánoční trhy Ostrava – Masarykovo náměstí.....	17

Vánoční trhy v zahraničí.....	17
<i>Jak se jedlo o Vánocích v minulosti?</i>	<i>18</i>
Kdy začíná adventní půst?	18
Štědrovečerní stůl.....	19
<i>Historie lineckého cukroví</i>	<i>20</i>
<i>Betlémy</i>	<i>21</i>
Historie	21
Jak má takový betlém vypadat?	21
Česká republika, země Betlémů.....	22
<i>Tipy a triky pro krásu a pro zdraví</i>	<i>22</i>
Koupelová sůl proti nespavosti	22
Jak se zbavit akné pomocí domácích surovin?	23
Pleťové masky	24
Nejlepší tipy pro krásu	24
<i>Vánoční a zimní pohlednice našich žáků</i>	<i>27</i>

Milé čtenářky, milí čtenáři,

věděli jste, že Vánoce navazují na starodávné tradice oslav zimního slunovratu – nejdelší noci v roce, během které slunce svádí svůj nejtěžší boj s temnotou a ráno po nejdelším období tmy znovu vychází vítězné a znovuzrozené?

V předkřesťanských dobách se tedy slavil svátek zrození nového slunce.

Jménem naší redakce Vám přejeme, aby následující rok byl i pro Vás rokem slunce, pevného zdraví, dobra a spokojenosti. Snad v čase předvánočním i řádky našeho časopisu přispějí k vaší adventní pohodě a přimějí vás vychutnat si s vůní vanilky a skořice dny volna.

Vaše redakce

Advent

Advent je období, které začíná čtyři neděle před Štědrým dnem. Datum začátku adventu není přesně určeno, obvykle začíná mezi 27. listopadem a 3. prosincem, v letošním roce začne advent již 29. listopadu.

Historie

Advent (latinsky adventus) je začátkem liturgického roku a přípravou na Vánoce. První zmínky o něm se objevily již v 5. století, neměl přesně danou délku a ta se ustálila až v 10. století. V tuto dobu byla zakázána jakákoliv zábava.

Zvyky a tradice

Adventní věnec

Věnec symbolizuje vítězství, kruhový tvar - mír a bezpečí a živé větvičky pak symbolizují život a schopnost přírody přežít zimu. Tradice adventních věnců u nás začala až ve 30. letech 20. století a dorazila k nám z Německa. Na adventním věnci jsou čtyři svíčky. Každou adventní neděli je zapálена jedna svíčka. Když hoří všechny čtyři svíčky, následuje Štědrý den. Věnce se v dnešní době upravují podle módy a interiéru.

Adventní kalendář

Dětem zkracuje čekání na Vánoce adventní kalendář s čokoládami. S prvním prosincovým dnem se otevírá jedno okénko, ve kterém je nějaké překvapení – sladkost. Tento zvyk pochází z Německa. Původně v něm ale nebyly čokoládky, děti každý den vystřihovaly obrázky a postupně je skládaly.

Jmelí

Naši předkové věřili, že jmelí přináší štěstí, neboť roste vysoko na stromech a je blízko nebe. Věřili také, že je uchrání před zlem, přinese odvahu, plodnost a zdraví. Zelená barva jmelí představuje svěžest a zdraví, nažloutlá barva plodů připomíná slunce. Latinský název pro jmelí v překladu znamená lepidlo a prý pro udržení lásky mezi osobami pomáhá políbit se právě pod jmelím, které se věší na lustr.

Cukroví

Původ pečení cukroví sahá až do pohanských dob, kdy mělo obřadní a ochrannou funkci před zlými duchy. Cukroví kulatého tvaru znázorňovalo nebo symbolizovalo slunce – život. Později se pekly hlavně peprníky, předchůdci dnešních perníčků, byly pouze z mouky, medu a pepře.

Dárky

Už ve středověku si lidé dávali na Vánoce dárky. Děti dostávaly červená jablíčka – symbol zdraví, mladé dívky perly – symbol čistoty. Dostávaly se také mince, prý pokud obdarovaný nepustil celý večer minci z dlaně, mělo mu být přislíbeno bohatství.

Vánoční stromeček

Pro křesťany symbolizuje jehličnatý stromek věčný život, protože je stále zelený a neopadává. Současně jim připomíná rajský strom poznání, z něhož ochutnali Adam a Eva, kteří mají svátek na Štědrý den. Ozdobený vánoční stromeček, tak jak ho známe dnes, se v Čechách objevil poprvé v roce 1812 v Praze.

Není důležité mít spoustu dárků pod stromečkem. Nejdůležitější je nenahraditelný čas strávený s rodinou a svými blízkými.

Klára Maluchová, LY4

<https://www.ceskaizceska.cz/advent/>

<https://budkocka.cz/vanoce/advent/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Advent>

Svatá Barbora, svatý Mikuláš a svatá Lucie

Tato tři jména se pojí s adventem a vánočními svátky. Abychom si připomněli tradice, tak si o těchto třech svatých něco řekneme.

Svatá Barbora

Svátek svaté Barbory připadá na 4. prosince. Barbora žila na přelomu 3. a 4. století v Nikomédii, byla dcerou velmi bohatého kupce Dioskura, zapřisáhlého odpůrce křesťanů. Barbora se však zaslíbila Kristu, byla tajně pokřtěna a odmítla se provdat za ženicha, kterého jí otec vybral. Když zjistil, že jeho dcera je křesťanka a odmítá se podvolit jeho vůli, udal ji soudci a ten ji nechal mučit a zabít.

Dnes je svatá Barbora patronkou mnoha profesí, především horníků, kteří nechávali svítit ve štolách přes noc takzvané Barbořino světlo, ale také pokrývačů, stavebních dělníků, tesařů, architektů, kuchařů nebo řezníků. Podle legendy je svatá Barbora také patronkou týraných a opuštěných dětí. Modlitba k ní měla zabránit nečekaným nebo tragickým úmrtím. Až do 19. století byl na venkově udržován zvyk chodit se svatou Barborou. V den svaté Barbory nebo v předvečer tohoto svátku chodily ženy od domu k domu, kde se ohlašovaly zabušením metličky na okno.

Nosily převážně bílé šaty, často mívaly závoj a věneček na hlavě. Pro hodné a poslušné děti, které se modlily, přinášely v košíčcích malé dárky – hrušky, jablka, sušené ovoce, naopak zlobivé děti dostaly výplatu metličkou. Později Barbory přestaly chodit po vsích, ale jejich tradice nadělování dětem zůstala. Děti si večer 3. prosince daly za okno talířek, na kterém našly druhý den nadílku od Barbory.

Dnes už Barbory nechodí, nahradil je o dva dny pozdější Mikuláš a na Barbořino nadělování se bohužel skoro zapomnělo. Velmi starou tradicí je též řezání třešňových větvíček 4. prosince. Dříve si do vázy s vodou trhala větvíčky svobodná děvčata, která pomýšlela na vdavky. Komu do Vánoc vykvete, ten se v příštím roce vdá, tak praví stará pověra. Aby květům dívky pomohly, kladívkem narušily konce větvíček a ratolesti tak mohly lépe přijímat vláhu. V některých krajích dívky věšely na větvíčky pentle se jmény chlapců. A podle větvíčky, která vykvetla jako první, se údajně poznalo jméno vyvoleného.

Svatý Mikuláš

Den svatého Mikuláše připadá na 6. prosince. Je patronem námořníků, rybářů, obchodníků, lékárníků, právníků, studentů, vězňů a hlavně dětí. Je též patronem států Rusko a Lotrinsko. V českých zemích svatého Mikuláše uctívali už od 14. století. Biskup Mikuláš se narodil kolem roku 250 v rodině zbožných a bohatých křesťanů. Po smrti rodičů rozdal velkou část svého majetku chudým. Aby unikl projevům vděčnosti, vydal se na pouť do Palestiny.

Jedna z nejstarších a zároveň nejznámějších legend o svatém Mikulášovi, která se dochovala, je: Zadlužený otec chce poslat své tři dcery do veřejného domu, aby mu pomohly splatit dluh. Když se o tom dozvěděl biskup Mikuláš, vhazoval otevřeným oknem do ložnice dívek tři noci za sebou peníze, jimiž jejich otec nejen splatil dluhy, ale ještě zbylo na věno. Na této legendě je založena tradice mikulášské nadílky. Večerní pochůzka svatého Mikuláše, čerta a anděla je u nás všeobecně známá. Laskavé slovo Mikuláše i hrozivý pohled čerta jistě patří dodnes k nejsilnějším dětským zážitkům. Podle lidové víry svatý Mikuláš sestupuje každý rok 5. prosince navečer z nebe na zem, obchází lidské příbytky a spolu s čertem a andělem rozdává pamlsky a ovoce hodným dětem stejně jako uhlí a brambory dětem zlobivým. Světec vcházel do světnice doprovázen andělem a čertem. Jako nedílná součást oslav svátku sv. Mikuláše se dříve na mnoha místech konaly slavné mikulášské trhy.

Svatá Lucie

Svátek svaté Lucie, která je patronkou švadlen, kočích, sklenářů a brusičů, slavíme 13. prosince. Svátek patřil především ženám a dívkám, aby si trochu odpočinuly, nesměly v tento den přist. S tímto dnem byly spojené nejrůznější zvyky a obchůzky masek.

Svatá Lucie se narodila ve 3. století v sicilských Syrakusách jako dcera bohatých vznešených rodičů. Legenda praví, že se rozhodla pro panenský život, všechny nabídky k sňatku odmítala a svůj majetek rozdala chudým. Jednou si prý vypíchla oči, aby tak odradila dalšího z nápadníků. Zklamaný a odmítnutý pohanský nápadník ji udal jako křesťanku. Soudce ji přikázal obětovat pohanským bohům, ale dívka odmítla. Proto nařídil odvléci ji do nevěstince, ale s Lucií nešlo pohnout.

Kat, který byl přítomen, se rozzlobil a vrazil Lucii dýku do hrdla. V předvečer svátku svatě Lucie chodily Lucie kolem stavení. Postavou velká, bíle oděná Lucie chodila s velkým dřevěným nožem, jímž strašila děti, že rozpáře břicho tomu, kdo se v adventu nepostí. Někde chodělo po staveních Lucíí více a děti, které se uměly pomodlit, obdarovávaly, ostatním hrozily metlou. V mnoha českých vsích kontrolovaly ženy převlečené za Lucky domácnosti, pokud zastihly hospodyni, jak dere peří či přede len, vrhly se na ni, aby nedovolené dílo pokazily – peří rozfoukaly, napředenou nit rozmotaly. Lucky často doprovázela maska kněze, který se modlil, žehnal a místy i kázal žertovné věci. Za představení a vinše se nežádala odměna, vše se konalo pro potěšení a zábavu.

Tereza Marečková, PS3C

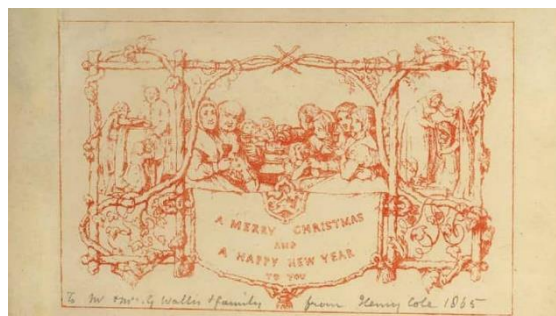
<https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/svaty-mikulas-byl-v-lidove-tradici-povazovan-za-patrona-nejen-deti-40306172>

<https://zeny.iprima.cz/zivotni-styl/svata-barbora-a-jeji-tradice-co-vesti-vetvicky-ve-vaze-a-kdo-byly-barborky>

<https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/svata-lucie-byla-v-lidove-tradici-povazovana-za-patronku-svadlen-kocich-sklenaru-a-brusicu-40306994>

Historie vánoční pohlednice

Posílání vánočních pohledů patří stále ještě k zažitým zvykům mnoha rodin po celém světě. Dosud ještě pohlednice nebyly zcela vytlačeny progresivnější, pohodlnější a lacinější elektronickou podobou. Ihned je ovšem nutno dodat, že papírové vánoční pohledy zažívají v posledních několika letech citelné rány od svých zejména e-mailových ekvivalentů. Blíží se konec tohoto mnohaletého symbolu Vánoc? Vzhledem k stále masivnější computerizaci, vyšší dostupnosti internetového připojení a vpravdě nekřesťanské ceně za odeslání pohledu je nutné odpovědět – pravděpodobně ANO.

Jak to celé začalo?

Pojďme se tedy podívat na to, jak vznikly první pohlednice a jak se šířila jejich výroba do celého světa. Podle serveru The New York Times výroba přání začala v roce 1843 v květnu v Londýně, kdy vládní úředník a designér Henry Cole požádal svého přítele, malíře Johna Callcotta Horsleyho, aby mu namaloval vánoční obrázek. Už ho nebavilo vypisování dopisů, a chtěl si proto zvyklost přání všeho dobrého usnadnit. Požádal ho o malý obraz, který by mohl rozdávat mezi přátele a popřát jim tak svátky klidu

a míru. Malíř po stranách doplnil výjevy lidí, kteří rozdávají jídlo a ošacení chudým. Henry Cole si těchto pohlednic nechal natisknout tisíc, využil jich pouze 400 a ostatní s velkým úspěchem prodal. Poselství, které tato pohlednice chtěla šířit, bylo to, že si máme navzájem pomáhat.

Nejstarší vánoční pohlednice se u nás objevují v devadesátých letech 19. století. Zpočátku se tiskly ve Vídni, Německu a Švýcarsku. Postupně začaly vycházet pohlednice v podobě litografií s českými texty. Jejich prvními vydavateli byli Václav Neubert v Praze-Smíchově, Vilém Kupfer v Poděbradech a Jan Pospíšil v Hradci Králové. Mezi nejoblíbenější vánoční postavy patřil Weihnachtsmann – tedy Santa Claus. Vedle něj byly častými motivy na vánočních pohlednicích svatá rodina, andělé, andělíčky, trpaslíci, zvířátka, zvony, okrášlené vánoční stromčky, jesličky či do sněhu zachumlaná příroda. Na pohlednicích z doby adventu zase dominoval Mikuláš se svým doprovodem. Uvádělo ho toto přání: „Samou radost na Vánoce, mnoho štěstí v novém roce, přeje přítel Váš i náš, svatý biskup Mikuláš.“

Dnes nám mohou tyto pohlednice připadat kýčovitě a vyumělkované. Měly takzvanou dlouhou adresu. Sdělení se psalo na přední stranu pohlednice pod obrázek a celá zadní strana sloužila pro adresu. Poněkud netradiční byla vánoční přání s kaprem či zlatým prasátkem. Najdeme zde verše: „Posílám Ti jikrnáče, při němž srdce v těle skáče.“ Časté byly pražské náměty od malíře Josefa Weniga.

Skutečný rozmach vánočních a novoročních pohlednic nastal po roce 1905. Tehdy se text sdělení přenesl na rubovou stranu. Pohlednice byly v secesním stylu: komíníček pro štěstí, andílkovské typy pusinkujících se dětí či předávajících si jablíčka. Ozdobené stromčky se začaly na pohlednicích objevovat později, stejně tak i motivy s Ježíškem, betlémem a třemi králi.

Při zpracování pohlednic se začalo ustupovat od technologicky náročné litografie ve prospěch světlotisku a knihtisku. V Čechách mezi nejoblíbenější patří pohlednice s motivy Josefa Lady, tzv. „ladovky“.

Co obsahovala vánoční přání?

Nahlédněme do některých z nich. „Tiché a radostné okamžiky v těchto dnech vánočních,“ přál odesílatel své dívce. Na dalším zase stojí tento text: „Milostivá paní, jménem celé rodiny račte přijmout celá vážená rodina srdečné blahopřání k vánočním svátkům a mnoho zdraví v roce 1908. Vzpomínáme, jak bude u vás veselo kol vánočního stromku. Upřímný pozdrav od našich. S uctivým poručením a ruky

políbením jsem Vám všem oddaný Josef Polák.“ Toto přání bylo adresováno synovi: „Drahý synu! Přijmi mnoho nejsrdečnějších pozdravů a milých vzpomínek. Jak rádi bysme byli, když bys mohl být mezi námi na svátky. Posíláme Ti aspoň vánočku, abys na nás vzpomínal. My si tě také budeme představovat, jako bys byl doma. Děkujeme Ti za lístek, též i my přejeme šťastné a veselé svátky vánoční. Líbají tě tvoje rodiče.“

Klára Kučerová, NA4

<https://zeny.e15.cz/clanek/bavim-se/vanocni-prani-exkurze-do-historie-pohlednic>

<https://www.originalni-novorocenky.cz/vanocni-prani/nas-blog/vyvoj-vyroby-vanocnich-pohlednic>

<https://www.hanackenoviny.cz/10197/posilam-ti-jikrnace-pri-nemz-srdce-v-tele-skace-pohlednice-patri-k-vanocum-pres-100-let/>

<https://prima.iprima.cz/zpravodajstvi/nejstarsi-vanocni-pohlednice-sveta-je-vystavena-v-muzeu-v-londyne>

Vánoční přáníčka

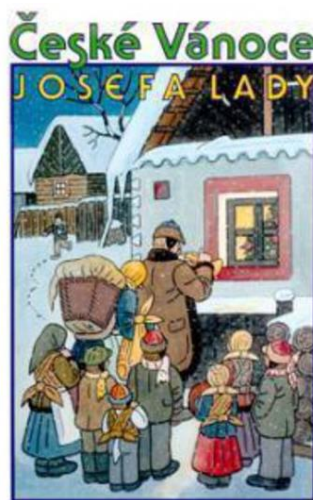
Historie

Mezi tradiční vánoční zvyklosti patří přání k Vánocům. Každý z vás určitě někdy obdržel či odeslal vánoční přání, buď jako pohlednici s motivem Vánoc nebo v dnešní moderní době přes online zprávu. Ale kdo s takovým nápadem vůbec přišel? V roce 1843 pověřil Sir Cole z Velké Británie svého přítele, aby pro něj navrhl vánoční přání, které by mohl poslat svým vrstevníkům. Jednalo se o první pohlednici, na které byl obrázek rodiny a pouze stručný nápis „Veselé Vánoce a šťastný nový rok“.

Vánoční přání v Čechách

Na počátku 20. století se tak vánoční pohlednice s texty objevily i na historickém území Čech a Moravy – v té době (pod německým vlivem) tu byly k dostání jen s německými nápisy. Přání Fröhliche Weihnachten do vzniku první republiky na vánočních pohlednicích většinou převažovalo. České nápisy začaly převládat až po skončení první světové války. Pohlednice byly jak kreslené, tak se později začaly čím dál více objevovat také fotografie. Na pohlednicích byly nejčastěji k vidění motivy zasněžené krajiny, vánoční stromček, svícný a jiné předměty spojené s Vánocemi. Také se ale objevily velmi oblíbené pohlednice s kresbičkami Josefa Lady, s originálním ztvárněním i tematikou tzv. „ladovky“.

Novodobá přání

Doba se ale neustále zrychluje a lidé stále častěji využívají možnost posílat vánoční přání online. Začínají se obracet na prostředky, jako jsou například video vánoční přání, vánoční e-maily, elektronické pohlednice, kliparty nebo gify. Následkem toho se posílání tradičních pozdravů, skrze papírové vánoční pohlednice, pomalu vytrácí.

Tipy na originální vánoční přání

Klasickým blahopřáním se se stávají fráze „Šťastné a veselé“ nebo „Příjemné prožití vánočních svátků a hodně štěstí v novém roce!“ Tímto neosobním spojením jistě nikoho neurazíme, ale také nijak zvlášť nepotěšíme. Pokud volíme vánoční přání pro své blízké, nebo rodinné příslušníky, můžeme si dovolit i trochu sentimentu.

Přejeme lásku, štěstí něhu,

Přání Vám posíláme na vložce sněhu,

ať se Vám splní každý sen,

ať krásný je Váš Štědrý den.

Známé a kamarády můžeme naopak pobavit nějakým veselým a vtipným vánočním přáním.

Ježíšek nám nepřišel,

co má asi za svízel .

Možná, že se venku ztratil,

nebo soby cestou zchvátil.

Veselé Vánoce!

Tereza Čápková, LY4

<https://www.pobavime.cz/vanocni-prani/>

<https://www.vanocnisen.cz/vanocni-prani/>

<http://vanoce.luksoft.cz/texty-prani-k-vanocum/>

<https://www.prani-pranicka.cz/vanocni-texty/>

<https://www.originalni-novorocenky.cz/vanocni-prani/vanocni-prani-texty>

Ladovy vánoční pohlednice

Čas se nenechá ošálit a tvrdošíjně si to šine kupředu. Znamená to, že brzy přijdou mnohými milované či zatracované svátky. Asi nebudu daleko od pravdy, když napíšu, že jedna z prvních asociací, která nás napadne v souvislosti s touto dobou, jsou právě

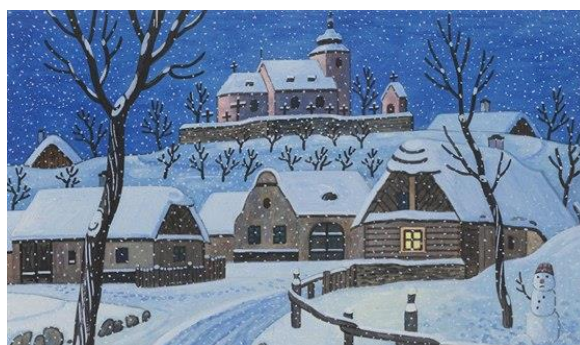
obrázky Josefa Lady. Jejich krása dokáže vyčarovat kouzelnou sváteční a zimní náladu, ať už jste se předtím cítili, jakkoliv mizerně. Lada kreslil své vzpomínky na dětství v Hrusicích, do kreseb promítal i své představy o idylickém venkově. Jeho obrázky jsou plné laskavého humoru a nadsázky, s nimiž zachycoval lidové zvyky, slavnosti i dětské hry. Do jeho tvorby

neodmyslitelně patří i kresby ze zimního období. Typická je „ladovská zima.“ Na spoustě výstavách mívají Ladovy originály knižních ilustrací doplněné například i Ladovskou chaloupkou, kde se menší návštěvníci dozvídají, jak lidé na venkově dříve slavili Vánoce. Říkadla a kouzelná Ladova vyprávění z jeho dětství plná tradičních zvyků dokážou naladit na

pohodový čas, který by k těmto svátkům bezpochyby měl patřit. Můžeme si k nim představit i zimní sněhovou nadílku, která nás v posledních letech v období adventu naprosto mívá a letos tomu nebude jinak. O dotvoření iluze se pak postarají vlídné a dojemné Ladovy obrázky.

Vzhledem k této nemilé době si místo výstav můžeme zapnout reportáž na níže uvedeném odkazu, který nám alespoň přiblíží výstavy z minulých let. Link odkazuje na reportáž z výstavy na Špilberku v Brně.

Adéla Bestová, LY4

<https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1065608-vanocni-atmosferu-prinesou-na-spilberk-ladovy-obrazky>

<https://www.styl-zivota.cz/kultura/ladovy-vanoce-vykouzlete-si-pohadkovou-atmosferu>

Tradice vánočního stromku

První zmínky

První zmínky o vánočním stromku pochází z brémské kroniky roku 1570. Tradice se rozšířila po celém Německu, hlavně mezi protestanty. Silně věřící tuto tradici považovali za pohanskou a nehodnou.

Svou nemalou zásluhu na rozšíření této tradice má i královna Viktorie, která sebe a svou rodinu nechala namalovat před nazdobeným vánočním stromkem a vytisknout to. Tím se tradici dostala i za oceán.

Tradice, jak ji známe dnes

Vánoční stromek ověšený svíčkami, ozdobami a prskavkami není původně česká tradice. Tuto tradici zde rozšířil Vojta Náprstek a Americký klub dam v 2. polovině 19. století.

Kdo je vlastně Vojta Náprstek a proč o něm většina lidí neslyšela? Narodil se jako dítě jedné z nejbohatších podnikatelek v Praze. Již od mládí chtěl cestovat na východ, učil se proto arménštinu. Původně od něj matka očekávala, že bude pokračovat v rodinném hospodářství. Rodina vlastnila dům U Holánků, kde si zřídila hostinec, pivovar a ještě vinopalnu.

Vojta ale neměl zájem, studoval právnickou fakultu a chtěl cestovat. Vyrazil přes Rakousko, Německo do Ameriky. Poznal tamní kulturu, Indiány a založil spolek. Po pár letech se vrátil do Čech, kde si otevřel vlastní muzeum v rodném domě. Byla to spíš „kavárna“, scházeli se zde nejruznější lidé za účelem poznání. Je také snad prvním feministou, vytvořil spolek dam, kde se pod jeho záštitou vzdělávaly dívky. Po čase nechal vystavět i české Národní průmyslové muzeum, kde byly ukázány různé novinky, stroje a jiné materiály ze světa.

U nás v Čechách

U nás v Čechách byla podobná pohanská tradice, ze které vychází vůbec to, že tento stromeček máme. Dávni pohané oslavovali zimní slunovrat, což se církvi nelíbilo, a tak na tento den ustanovila Vánoce. Celkově si křesťanství z těchto pohanských rituálů vzalo hodně. Pohané si třeba nosili domů zelené větve, které dozdobovali, aby ukázali radost z návratu slunce a zahnali temné síly.

V Čechách se tato tradice ujala od 19. století. První stromek předvedl Karl Liebich, který jej použil při své hře. Rozšířil se mezi šlechtou a časem i na venkov. Původně se v domácnostech stromek věšel ze stropu špičkou dolů. První strom v městě byl postaven Rudolfem Těsnohlídkem v Brně na počátku 20. století. Měl být jako symbol pro sirotky. Lidé se zde mohli scházet.

Matěj Kubáník, LY4

ŠTRÁFELDOVÁ, Milena. Zdobení vánočního stromku je obdobou dávného rituálu i moderní tradicí. Český rozhlas: Radio Prague International [online]. -: Radio Prague International, 2004, 26.12.2004 [cit. 2020-11-26]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/tradici-vanocniho-stromku-v-cechach-rozsiril-amerikan-vojta-naprstek-8094194>

KUTKA, Petr. Zdobení vánočního stromku je obdobou dávného rituálu i moderní tradicí. Plzeňnoviny [online]. -: -, 2018, 23.12.2018 [cit. 2020-11-26]. Dostupné z: <https://plzenoviny.cz/zdobeni-vanocniho-stromku-je-obdobou-davneho-ritualu-i-moderni-tradici/>

Vánoční dárky minulého století

Snad každý má rád vánoční svátky, zdobení stromku, vánoční výzdobu a cukroví, nemluvě o dárcích, na ty se těšíme snad všichni. Dříve lidé vnímali spíše duchovní rozměr Vánoc, o dárky ani ozdoby příliš nešlo.

Roku 1886 bylo nejčastějším dárkem pod stromeček ošacení a boty. Teprve v roce 1908 se pod stromečkem začaly objevovat dřevěné hračky. Figurky zvířátek, potřeby do školy.

Dárky v poválečném období

Mohlo by vás napadnout, že děti v poválečném Československu musely být o poznání skromnější. Možná vás překvapí, že již v roce 1918 se objevovaly kritické hlasy, které společnost napomínaly za přílišný konzum a podle kterých dárky a nákupy zastínily skutečnou duchovní podstatu Vánoc. V poválečném Československu sice nebylo mnoho těch, kdo by byli skutečně majetní, většina lidí však na vlně euforie z nové nezávislosti oslavovala, jak jen to bylo možné. První Vánoce v Československu si chtěli všichni náležitě užít. Pro děti přinesly tyto Vánoce velkou očistu. Nikdo jim nekupuje vojáčky, šavle a jiné výtvořky německého hračkářského průmyslu. Místo vojáčků byly v kurzu hračky na klíček, různé figurky zvířátek, plyšová medvídci, dřevěné hračky na kolečkách, loutková divadla, stolní hry, cínové postavičky nebo houpací koně. V poválených letech byly oblíbené i kovové stavebnice Merkur. Dívky toužily ještě po panenkách – buď takových, které vypadaly jako miminka, nebo porcelánových či jiných figurkách ženských postav, které bylo možné převlékat. V chudších rodinách se spokojily s papírovými panenkami, pro které se oblečení vystříhovalo.

Dárky v době první republiky

Dobře šly na odbyt panenky a šaty k nim. V době první republiky byly u chlapců oblíbené stavebnice, autíčka, lokomotivy a letadla. Největší obdiv sklídil model funkčního dětského parního stroje, pod jehož kotlem se topilo petrolejovým kahanem. Nejmilejšími a hodně drahými hračkami pro dospělé byla za první republiky rádia, pro ženy šicí stroje, velmi ceněnými dárky té doby byly především vařiče a stolní lampy. Mezi dary pro chudší patřily ponožky, límce, rukávnický, chránítka na uši, šátky, vlněné rukavice, zástěrky a čepičky pro malé kuchařky. Největší zájem byl tedy o ošacení, potřeby do kuchyně – hrnce, zdobené kovové lžice a naběračky.

Hitem, který se ani za sto let nezměnil, bylo rovněž vybavení pro zimní sporty a radovánky. Oblíbené byly hlavně lyže, sánky a brusle. Děti, a to hlavně ty z méně majetných poměrů, dostávaly i praktické dárky. Mnohé potěšily nové teplé svetry, boty, čepice, šály, kabátky nebo třeba kalhoty. Lidem vykouzilo úsměv i exotické ovoce.

Dárky 90. let 20. století

Kolem roku 1985 byly mončičáci v Československu velmi oblíbenou dětskou hračkou. Nejprve byla k dostání pouze v prodejnách Tuzex, později ji bylo možné koupit i v běžných obchodech. Původem pocházela z Japonska. Před rokem 1989 naděloval Ježíšek hlavně hračky, lyže, sánky sportovní potřeby nebo podomácku upletené čepice a šály. Revoluční Ježíšek umožnil Čechům poprvé beztrestně nakupovat třeba narychlo přivezené desky či knihy z exilových vydavatelství. V další letech pak nadílku ovládl hlad po všem dovozovém, západním, donedávna nedostupném.

Dnes je nejčastějším dárkem kosmetika, oblečení, elektronika a samozřejmě hračky. Novinkou je také druhá dovolená, kromě té letní ještě jedna zimní někde v exotických krajích. Taký nezmizel zpod stromečků oblíbený dárek – obálka s penězi. Často se ale místo ní objevují různé poukázky, za které je možné si koupit nejen dárky, ale i zážitky.

A přestože jsou oslavy Kristova narození především o tradicích, revoluce před třiceti lety toho na nejoblíbenějších svátcích Čechů změnila opravdu hodně. Přinesla víc dárků, pestřejší štedrovečerní tabuli a dala Čechům i několik nových vánočních zvyků.

Denisa Pohorelli, LY4

vannoce-v-cesku-pred-100-lety-co-si-deti-praly-pod-stromecek.shtml

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vannoce-stedry-den-tradice-pruzkum-revoluce.A191223_084952_domaci_knn

Vánoční trhy

Se začínajícím adventem se všichni těšíme na pohádkovou atmosféru vánočních trhů. Náměstí zdobí veliké vánoční stromy ověšené světýlky, mezi stánky s nádhernými věcmi pobíhají děti a všude je cítit svažené víno a sladkosti. Takto se slaví příchod Vánoc po celé zemi.

Historie vánočních trhů

Vánoční trhy jsou součástí tradic už dlouhá staletí. Jejich historie sahá až do Vídně, kde se poprvé konaly ve 13. století. Avšak v té době trhy vypadaly úplně jinak, než je známe dnes. Jejich hlavním účelem bylo, aby si lidé nakoupili dostatek potravin a teplého oblečení pro přežití kruté zimy.

Vánoční trhy Ostrava – Masarykovo náměstí

Mezi nejkrásnější zážitek ostravského jarmarku vždy patřilo rozsvícení vánočního stroměčku, bohužel letos se tato událost neuskuteční. Trhy budou spojeny s mnoha opatřeními, která by měla zabránit šíření covidu-19. Ale nezařekujte, trhy se uskuteční. Budou sice bez doprovodného programu a ledového kluziště, ale dárky si budete moci nakoupit v prodejních stáncích, kterých zde bude celkem 23. Trhy proběhnou od 27. 11. -23. 12. 2020 a budou každý den od 10: 00–20: 00.

Vánoční trhy v zahraničí

Mezi nejznámější a nejoblíbenější trhy patří trhy ve Vídni, Drážďanech nebo Norimberku. Sjíždějí se sem lidé z celého okolí, a to nejen za vánoční atmosférou, ale také za prohlídkou města.

I v letošním roce se vídeňské náměstí promění v kouzelné prostředí Vánoc. Kvůli covidu-19 se však musí dodržet předběžná prevence jako povinnost zakrytí nosu a úst, žádné aktivity ve vnitřních prostorech, méně tržních stánků, omezení počtu osob atd. Tyto informace jsou neustále aktualizovány. Pokud vše dobře dopadne, můžete se těšit na vysoký oblouk se svíčkami, který Vás přivítá hned u vchodu.

Obvykle se zde nachází kolem 125 prodejních stánků, které nabízejí vánoční dárky, ozdoby i umělecké výrobky.

Alice Ondovčáková, LY4

<https://www.vanocnisen.cz/vanocni-trhy-ostrava/>

<https://www.wien.info/cs/shopping-wining-dining/markets/christmas-markets>

<https://www.vanocni-darky.cz/vanocni-trhy/>

Jak se jedlo o Vánocích v minulosti?

Kapr a bramborový salát. To je to, co dělá pravý Štědrovečerní den. Ale pořád tomu tak nebylo. Smaženého kapra do českých domácností ve velkém stylu uvedla Magdalena Dobromila Rettigová a bramborový salát je výmyslem doby ještě mladší. To dnešních obyčejů se toto menu ujalo až po druhé světové válce.

Naši předkové žili přirozeně mnohem více v souladu s přírodou, než je tomu dnes. Nemuseli přemýšlet nad tím, co je správné jíst a které ovoce a zelenina je sezónní. Oni prostě jedli, co zrovna rostlo, co se právě sklídilo nebo se dalo uskladnit.

Lidé se dřív 2x ročně postili. Strava byla přirozeně chudší a jednodušší na jaře, 40 dní před Velikonocemi, kdy už zásoby potravin docházely a čekalo se až vyraší první zelené rostlinky. A pak znovu měsíc před Vánoci, kdy se lidé postili i z toho důvodu, že šerili potravinami, které se jim pak hodily na oslavu svátku.

Kdy začíná adventní půst?

Je pravidlem, že advent začíná nedělí nejbližší k 30. listopadu, svátku svatého Ondřeje. Původně se doba adventní pohybovala až okolo 7 týdnů. V 6. století advent začínal dokonce již svátkem svatého Martina (11. listopadu), podle dokladů byl půst 40 dní před Vánoci, později byl stanoven 1. prosince. Teprve kolem roku 1000 se ustanovil advent ve 4 týdnech. Ten, kdo se chce držet dávné tradice, může půst začít na svátek svatého Martina, ostatním bude stačit postit se první adventní nedělí.

Advent měl kdysi symbolizovat období, v němž se lidé více zamýšleli nad svými činy, protože půst výrazně zlepšuje koncentraci na vlastní myšlenky. Během adventu si lidé měli dát do pořádku své svědomí ve vztahu k Bohu, ale i k šíření naděje a radosti okolo sebe. Půst ale neznamenalo, že lidé nemohou nic jíst, šlo pouze o zjednodušení a omezení jídelníčku, hlavně o zákaz konzumace masa a alkoholu, dovoleny byly především luštěniny, ovoce a zelenina. S touto jednoduchou stravou lze dobře vystačit až do štědrovečerní večeře, kdy adventní půst končí a začínají hody.

Štědrovečerní stůl

Hospodyně od rána připravovala hostinu o pěti až sedmi chodech. Vařila hrách, čočku, bramborovou a rybí polévku, pekla kubu. Aby toho nebylo málo, tak hospodyně se kromě přípravy hostiny věnovala i svým dětem, protože hospodář musel připravit a ozdobit vánoční stromeček.

Jak vypadalo prostírání:

Chleba – vždy se pokládal na jeden roh, aby měla rodina i další rok co do úst.

Peníze – v dalším rohu nechyběly ani peníze, aby přinesly rodině blahobyt.

Miska s jídlem – třetí roh byl určen pro misku s jídlem pro dobytek a slepice (někdy misku pokládali na zem pod stůl).

Řetěz – samotný stůl obepínal řetěz, který chránil rodinu před zloději a také zaručoval, že se rodina znovu sejde.

Sudý počet lidí – u vánočního stolu vždy musel být sudý počet lidí, byl-li počet stolujících lichý, měla hospodyně prostřít ještě jeden talíř. Věřilo se, že smrt chodí okolo domů a nahlíží do oken, vidí-li lichý počet, tam se příští rok pro někoho vrátí.

Vzpomínání – před samotnou večeří nechybělo pomodlení a vzpomínání na zesnulé.

Hrách – položený na talíři symbolicky spojoval stolovníky v dobrém i ve zlém.

Vánočka a cukroví – tyto pochutiny nechyběly na žádném stole. Ty většinou hospodyně přinesla na stůl hned po jídle, k tomu se popíjelo pivo, čaj, víno či pálenka.

Šupiny – hospodyně schovávala šupiny, ukřývala je pod talíře členů rodiny a měly přinést štěstí a peníze.

Miroslava Cinová, LA2

<https://www.kafe.cz/rodina-a-domov/poeticky-navrat-do-minulosti-stare-vanocni-zvyky-26070.html>

<https://www.nutriadapt.cz/zajimave-cteni/ceske-tradicni-vanoce-co-se-jedlo-drive-a-co-jime-dnes>

<https://prozeny.blesk.cz/clanek/pro-zeny-pribehy/513417/jak-vypadaly-vanoce-za-prvni-republiky-jedli-se-sneci-a-oplatky-s-medem.html>

Historie lineckého cukroví

Pečení lineckého cukroví sahá až do rakouského Lince k typickému tmavému pečivu zvané Linzer Augen. V jiných zemích tuto sladkost najdeme také pod názvy kočičí oči či linecké oči nebo kolečka.

Původ lineckého těsta i samotný název není zcela znám. Mnozí, dokonce i místní obyvatelé Lince, se domnívají, že linecké těsto pochází z lineckého dortu neboli koláče, který známe u nás jako mřížkovaný koláč. Avšak pravdou je, že linecký koláč a linecké oči mají odlišný poměr surovin. Linecký koláč má suroviny jedna ku jedné, ale linecké oči tři ku dvěma ku jedné. Nemůžeme je tudíž zaměňovat.

Historie pečení lineckého koláče sahá až do 17. století. Tehdy poprvé Anna Margarita Sagramosa aus Krain tento recept zapsala do svých ručně psaných kuchařských záznamů. Postupně z receptu vznikaly jiné, jemu podobné. Až se recepty rozšířily i do jiných zemí.

Ze slavného lineckého koláče, Linzer Torte, který si oblíbila také princezna Sisi, se začaly péct i menší kousky, zvané Linzer Bäckerei. Mezi nejznámější patří rohlíčky – Linzer Kipferl, ale hlavně Linzer Augen – linecká kolečka.

Víme tedy, že Linzer Torte a Linzer Bäckerei, ačkoliv jsou ze stejného těsta, se liší v poměru surovin. Obecně se proto linecké dělí na světlé – Heller Linzer Teig a tmavé linecké těsto – Brauner Linzer Teig. Světlé linecké těsto je pečeno z bílé mouky a je aromatizováno vanilkou či citrónovou kůrou. Často se část mouky nahrazuje jemně mletými loupnými mandlemi. Zato hnědé linecké těsto obsahuje opražené jemně umleté loupné mandle nebo oříšky, což mu dodává typickou světle béžovou barvu. Těsto se aromatizuje především skořicí, občas i hřebíčkem a muškátem.

A. Fojtáčová, PS3C

https://cs.wikipedia.org/wiki/Lineck%C3%BD_kol%C3%A1%C4%8D

Betlémy

K Vánocům neodmyslitelně patří ozdobený stromeček, dárky, cukroví, vánoční úklid, salát a také vánoční jesličky neboli betlém. Je asi jen málo domácností, kde by scéna s malým Ježíškem chyběla. Svatá rodina, oslík, vůl, ovečky a lidé přinášející dary novorozence jsou v tradici Vánoc zakořeněny totiž již po dlouhá staletí.

Historie

Historie betlémů se začala psát již v roce 1223. František z Assisi v jeskyni u italské vesničky Greccio vypočetl scénu narození Páně z betlémského chléva a 24.12. tu odsloužil mši. První jesličky v českých zemích postavili jezuité v roce 1562. Od té doby se u nás jesličky stavěli v církevních chrámech a kostelích. Česká oficiální odnož betlémářů vznikla v roce 1990, a jejím předsedou se stal PhDr. Vladimír Vaclík.

Skutečné město Betlém

Jak má takový betlém vypadat?

Betlémy si lidé mohou doma vytvářet sami a díky pestré fantazii může každý vypadat jinak a přesto stejně. Nikdy nesmíme zapomenout na jesličky s miminkem, které zobrazují narození Ježíše Krista, a postavy Panny Marie a Josefa. Nad těmito figurkami bývá zobrazen anděl a betlémská hvězda, která přilákala Tři krále. Důležitou součástí jsou také zvířata z chléva, ve kterém se Ježíšek narodil.

Česká republika, země Betlémů

V českých zemích snahy po zlidovění vyobrazení Kristova narození sahají až do pozdního středověku. Největšího rozkvětu dosáhly v projevech lidových betlémářů v 18. a zejména v 19. století. Betlémáři stále volněji nakládali s tématem narození Krista, umísťovali tento děj do blízké krajiny svého domova.

Pokud vám domácí betlém nestačí a chtěli byste vidět největší dřevěný betlém na světě, vyrazte na výlet do Pradědovy galerie u Halouzky v malé vesnici Jiříkov u Rýmařova. V České republice existuje také několik muzeí betlémů – zmiňme například muzeum na Karlštejně, v Třeběchovicích nebo na Jindřichohradecku. Největší sbírka papírových betlémů na vás čeká v Ústí nad Orlicí a nesmíme opomenout ani havířskou tradici v Příbrami.

Eliška Jendřejková, NA4

<https://www.drevojecesta.cz/aktuality/vyroba-drevenych-betlemu>

<http://historie.zasova.info/subdom/historie/wp-content/uploads/2014/05/Tradice-betl%C3%A9m%C5%AF.pdf>

<http://www.papirovemodelarstvi.cz/phpBB3/viewtopic.php?f=45&t=1940>

Tipy a triky pro krásu a pro zdraví

Koupelová sůl proti nespavosti

Milé čtenářky, milí čtenáři, dnes jsme si pro vás přichystali návod na výrobu koupelové soli proti nespavosti. Ta způsobuje řadu vážných onemocnění, proto si vyrobme rychle a snadno vlastní přísadu do koupele.

Na přípravu budeme potřebovat: 1 čajovou lžičku olivového nebo slunečnicového oleje, 10 kapek levandulového esenciálního oleje, 4 polévkové lžíce epsomské soli,

trošku sušených kvítků levandule (vyrábíme-li přípravek jako dárek, květy se v něm budou pěkně vyjímat).

Do misky nejprve dáme olivový olej, přidáme esenciální levandulový olej, epsomskou sůl a zamícháme. Přípravek používáme nejlépe hned poté, co jej vyrobíme. Pokud však připravujeme větší množství, směs uložíme do vzduchotěsné nádoby a uchováваме ji v chladu a temnu. Takto nám koupelová sůl vydrží až 6 měsíců.

Směs přidáváme do vany s vodou o teplotě 40 °C. Než se do koupele ponoříme, počkáme, až se sůl zcela rozpustí. Doba koupele by neměla přesáhnout 20 minut.

Díky kombinaci soli a levandule se doopravdy uvolníme. Tím, že se sůl vstřebává do kůže, se unavené či bolavé svaly zrelaxují. Levandule je známá pro své ozdravné, tišící a uklidňující účinky.

Spánek podpoří také levandulový sprej. Stačí jím navonět polštář, než se uložíme ke spánku.

Doporučila bych vám produkt Koupelová sůl s květy levandule. Je vhodná pro každý typ pleti. Má dezinfekční, uklidňující, relaxační účinky a snižuje krevní tlak. Symbolizuje tradiční vůni čistoty a vzpomínku na Provence.

Doufám, že vám tento návod, jak lépe usnout, pomůže. Sladké sny!

Nela Fiedorová, AZ2

Jak se zbavit akné pomocí domácích surovin?

V tomto článku se budeme věnovat akné. Již několik týdnů nosíme roušky, a to naší pleti rozhodně neprospívá. Pokud vás už před tím trápily pupínky, dost pravděpodobně jich teď máte ještě více. Právě proto si dnes ukážeme, jak si takovou jednoduchou ale velmi účinnou pleťovou masku proti akné doma připravit. Pokud jím trpíte, pak je tento recept právě pro vás! Udělejte si chvíli čas a pojďte si ho s námi připravit.

K přípravě budeme potřebovat následující suroviny: jablečný ocet, zelený čaj, med a cukr.

V misce rozmíchejte 1 lžičku jablečného octa, 2 lžičky studeného zeleného čaje, 5 lžiček cukru a lžičku medu. Velmi důkladně promíchejte a pro hustší konzistenci můžete přidat další malou lžičku cukru. Před nanášením masky si důkladně obličej opláchněte a smyjte z něho veškeré nečistoty. Hotovou masku opatrně naneste na obličej, jemně vmasírujte a nechte 15 minut působit. Poté obličej opláchněte vlažnou vodou a ručníkem utřete do sucha. Po masce doporučujeme namazat obličej nějakým jemným krémem. Tuto kúru můžete opakovat 2x týdně.

Pokud si nechcete připravovat žádnou masku, můžete také využít pár „babských rad“. Opláchnutí obličej studenou vodou hned po ránu je velmi očištné a také osvěžující. Velkým pomocníkem proti akné může být také jíl, který na sebe váže nečistoty a mastnotu, odstraňuje odumřelé buňky i černé tečky a pleť vyhlazuje.

Přejeme vám mnoho úspěchů v boji proti akné a doufáme, že vám náš recept na masku pomůže.

Natálie Hubičková, AZ2

Pleťové masky

Trendem je v poslední době domácí výroba jak jídla, tak i kosmetiky. Proto pro Vás máme tři recepty na léčivé obličejové masky, které dokážou zmírnit akné, hydratovat a rozzářit pleť.

Hlavní složkou první masky je kurkuma, běžné koření v prášku, které seženete v každém obchodě s potravinami a druhou přísadou je obyčejný med, který má však spoustu až zázračných účinků. Jestli se ptáte, jak takovouto masku vyrobit, tak na tom není nic složitého. Vezměte menší misku nebo hrnek buď z klasického porcelánu, nebo kovu, ostatní materiály by mohly být kurkumou obarveny. Do připravené nádobky si nasypejte jednu lžičku kurkumy a přidejte jednu lžičku medu. Obě tyto ingredience pořádně promíchejte a můžete nanášet na čistý odličený a suchý obličej. Nemusíte se bát, že by Vám kurkuma nějak výrazně zabarvila pokožku, trošku do žluta bude, ale to se dá všechno lehce odstranit. Nechejte ji působit nejlépe třicet minut a poté smyjte vlažnou až teplou vodou.

Další naše léčivá maska je z medu a měkkého tvarohu. V misce si důkladně rozmíchejte tři lžíce tvarohu se dvěma lžicemi medu tak, aby se obě složky spojily. Poté můžete hotovou masku nanést na Váš obličej, kde ji nechejte působit nejlépe deset až patnáct minut. Pak už jen stačí opláchnout teplou vodou.

A na naši poslední masku budete potřebovat půlku salátové okurky, list aloe vera a bílek. Aloe vera obsahuje účinnou kyselinu salicylovou a vitamin E, které působí protizánětlivě a okurka pomáhá unavené pleti. Tato maska je o něco zdoluhavější na výrobu, ale není složitá. Polovinu okurky si oloupejte, nastrouhejte na hrubém struhadle a vymačkejte z ní vodu. Budete potřebovat mixér, do kterého okurku vložíte spolu s dalšími ingrediencemi, aloe verou a bílkem. Mixujte do té doby, než vznikne hladká pasta. Hotovou masku naneste na čistý obličej a nechte působit asi deset, následně ji jednoduše opláchněte.

Masky jsou nenáročné na přípravu a doma si je dokáže připravit každý. Doufáme, že i Vy je vyzkoušíte a Vaše pleť bude krásně hydratovaná a svěží.

Julie Lukešová, AZ2

Nejlepší tipy pro krásu

Každá z nás si už určitě někdy řekla, že chce být hezká jako modelka, ale ne všem se to daří. Proto jsme si dneska pro vás připravili článek o výborných receptech

na krásu. Každý máme doma základní suroviny a nic víc nebudeme potřebovat. Chcete být krásná? Chcete mít štíhlou postavu? Nebo si jen přejete zlepšit svůj životní styl? Pak se zde dočtete i pár babských rad přesně pro vás.

První a hlavní věc je psychika. Musíme si prvně uvědomit, k čemu chceme dospět a pak to uskutečnit. Nenechte se ničím odlákat, ale neskákejte do všeho po hlavě.

Nejlepší je voda. Ano čistá voda. Každé ráno bychom měli po probuzení vypít sklenici vody. Ptáte se proč? Voda nás krásně osvěží a po dlouhé noci také hydratuje. Pomůže vyplavit toxiny z těla a vy se budete cítit mnohem lépe i po celý den. A nezapomeňte, že má dopad i na vaši pleť. Pokožka bude krásnější i zářivější.

A co kdybychom chtěli mít krásnější vlasy? Zde tady máme tip! Pramínky ztrácí lesk nebo se vám často mastí? Zkuste si vyrobit medovou masku s vejci. Postup je velmi jednoduchý a každý si najde chvíli tuto masku aplikovat na své vlasy.

Budeme potřebovat:

3 lžíce medu

2 vejce

2 lžíce kokosového či olivového oleje

Olej a vejce spojte, pak k nim pomalu přidávejte med. Dobře promíchejte. Naneste na vlasy a zakryjte ručníkem. Nechte 60 minut působit. Opláchněte a popřípadě umyjte šamponem. Vidíte, jak málo stačilo? Vejce jsou plné vitamínů, které dodávají našim vlasům lesk a hebkost.

Natálie Bačová, AZ2

Vánoce

Po roce opět Vánoce
čas náročný přišel opět po roce,
Ano, je to tak, zas jsou Vánoce.
Kapřík se zrovna šplouchal si v rybníku,
když se dozvěděl tuto novinku.

Mladý jinoch již opět kácí les,
aby snad hajný na něj nevylez.
Zvěř do krmelců chodí,
trochu jídla tam snad lidé hodí.

Anička pulíruje domácnost,
pan táta snad zas nespolkne rybí kost.
Matka doma utírá,
když vtom se k večeři prostírá.

Kapr řádně upečen, oči již nevalil,
neboť táta mu je paličkou vyrazil.
Bolavé prsty sledoval s údivem,
neboť ujela mu ruka s kladivem.

Mladý kluk již očekává dárky,
přitom hryže zbylé chleba plátky.
Dárky byly drahé a není jich málo,
snad to za celou tu snahu kolem Vánoc stálo.

Matěj Kubáník, LY4

Vánoční a zimní pohlednice našich žáků

Anna Klenčíková, AZ2

Daniela Surovcová, AZ2

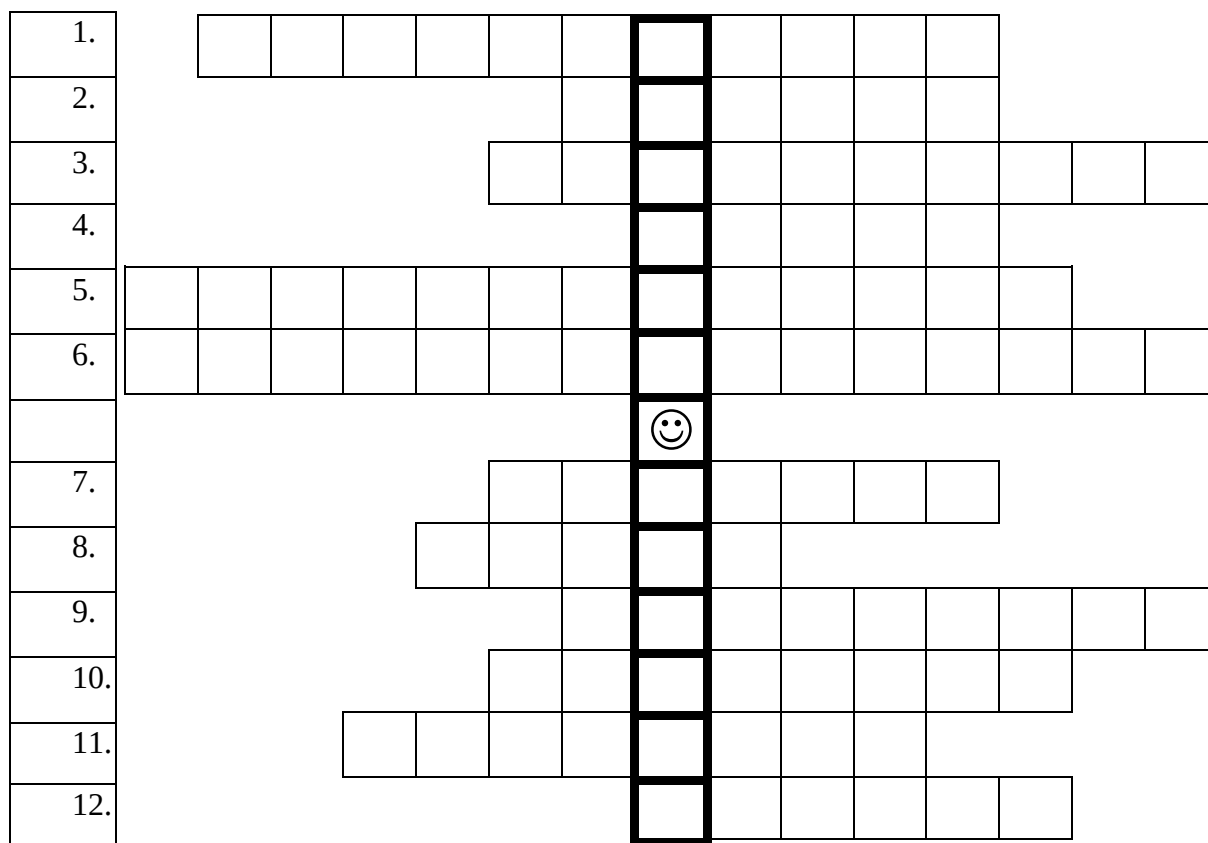

Natálie Mužiková, AZ2

Tereza Kratinová, AZ2

Vánoční křížovky

1. Rozsáhlý literární útvar, především prozaický, který zachycuje vývoj postav.
2. Léky proti zvracení.
3. Dvanáctý měsíc v roce.
4. Přelož do češtiny – haemorrhagia.
5. Jaká miska ti nesmí chybět na tácku s pomůckami, jestliže děláš třeba odběr krve.
6. Autor dobrodružného románu Cesta do středu Země.
7. Příjmení spisovatele, jehož verše si můžeme přečíst na vysílači Lysé hory.
8. Vyšetření srdce poslechem.
9. Příjmení autora, jenž napsal sbírku balad Kytice.
10. Dům, ve kterém žil Jan Neruda v letech 1841-1857.
11. Jemné vanilkové cukroví slepované marmeládou, které nesmí na stole o Vánocích chybět.
12. Název komedie ruského autora Nikolaje Vasiljeviče Gogola.

TAJENKA:

--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--

Natálie Němcová, PS3C

POMŮCKA KOLT, RASI,VINEA	NAMOTAT	KDY		STŘEDNÍ ODBOR. UČ. ZKR	SPISY	NEMĚNNÁ VELIČINA	OPRÁŠIT METENÍM SLOVENSKY		ČÁST	KOPIE	3, 14	CHEM. ZNAČKA ASTATU
NAĎA KONVALINK – OVÁ INIC.			KRÁTKÝ KABÁT									
AUTOR TŘECH MUŠKETÝŘŮ INIC.			OTÁZKA 6. PÁDU									
			DOSTIH. PES RASA									
1. DÍL TAJENKY											2. DÍL TAJENKY	NEALKO. NÁPOJ
INSTITUTE PLÁN. A ROZVOJE ZKR.				JMÉNO FENKY					SVAZ SOVĚT. VOJSK ZKR.			
				HL. MĚSTO NORSKA					POUTNÍK BEZ CÍLE			
SEVEROAT – LANTSKÁ ALIANCE ZKR.					RYTMUS					ŘÍMSKÁ 6		
					UKAZ. ZÁJMENO					HAZARD. KARET. HRA		
SOUHLAS HOVOROVĚ			ČLÁNEK SYNONYM.						MIMOZE - MŠŤAN			
			OTISK						CHEM.ZN. ARGONU			
		CHOBOTN - ATEC					ŘADY STROMŮ					
		OSOB. ZÁJMENO										
UKAZOVACÍ ZÁJMENO					AKVÁRIA PRO PLAZY							
	ANO HOVOROVĚ			LIHOVINA	CHEM. ZN. HLINÍKU				HEREČKA BROŽOVÁ INIC.		OLDŘICH DOMÁCKY	MÍSTO NA ZPRAC. OBILÍ
	BEZPILOT. LETOUN				ZN. DROGERIE				POPĚVEK			
DŮSLEDEK						CHEM. ZN. HLINÍKU				POVRCH. DŮL		
						ASI NÁŘEČNĚ				3. DÍL TAJENKY		
		SBORNÍK								HEREC LIPSKÝ INIC.		
		4. DÍL TAJENKY								SKLADBA PRO 8		
STARŠÍ SPZ OSTRAVY			VESPOD		POHODNÍ		ST. TYP MONTOV – ANĚHO DOMU	ČIRÁ TEKUTINA				
ZHOUBNÝ NOVOTVAR						OSLOVIT 3. OSOBOU						
	DOLNÍ KONČETINA					STŘELNÁ ZBRAŇ					ZPĚVAČKA KERNDLOVÁ INIC.	AUTOR. ARCH ZKR.
	KONEC V BOXU											
OBR						PRŮZKUM						
SLITINY FeAC						NEŽIVÝ HEREC						

TAJENKA:

Nikola Syslová, PS 3C

**Krásné vánoční
svátky, rodinnou pohodu
a pevné zdraví v novém roce Vám přeje**

Vaše redakce

